

Security Council

Distr.: General
19 June 2008

Rezolucija 1820 (2008)

Usvojena od strane Vijeća sigurnosti na 5916. sjednici, dana 19. juna 2008. godine

Vijeće sigurnosti,

Potvrđujući svoju obavezu prema trajnoj i potpunoj implementaciji Rezolucije 1325 (2000), 1612 (2005) i 1674 (2006) i prisjećajući se izjava predsjednika Vijeća sigurnosti od 31. oktobra 2001. godine (Vijeće sigurnosti/PRST/2001/31) 31. oktobra 2002. godine. (Vijeće sigurnosti/PRST/2002/32), 28. oktobra 2004 (Vijeće sigurnosti/PRST/2004/40), 27. oktobra 2005. godine. (Vijeće sigurnosti/PRST/2005/52), 8. novembra 2006. godine. (Vijeće sigurnosti/PRST/2006/42), 7. marta 2007. godine. (Vijeće sigurnosti/PRST/2007/5), i 24. oktobra 2007. godine. (Vijeće sigurnosti/PRST/2007/40)

Vođeni ciljevima i principima Povelje Ujedinjenih naroda,

Potvrđujući također odluku izraženu u Završnom dokumentu Svjetskog samita iz 2005. godine da se eliminiraju svi oblici nasilja na ženama i djevojkama, uključujući zaustavljanje nekažnjavanja ovih djela i kroz zaštitu civilnog stanovništva, a posebno žena i djevojaka, tokom i nakon oružanih sukoba, u skladu sa obavezama koje su države preuzele prema međunarodnom humanitarnom pravu i prema međunarodnom pravu ljudskih prava;

Prisjećajući se opredjeljenja prema Pekinškoj deklaraciji i platformi za akciju (A/52/231) kao i onih sadržanih u završnom dokumentu dvadeset i trećeg Posebnog zasjedanja Generalne skupštine Ujedinjenih naroda naslovljene „Žene 2000: Jednakost spolova, razvoj i mir za dvadeset i prvi vijek“ (A/S-23/10/Rev.1), a posebno onih koji se tiču nasilja na osnovu spola I žena u vrijeme oružanih sukoba;

Potvrđujući također obaveze država članica prema Konvenciji o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena, Dodatnog protokola na istu, te Konvencije o pravima djeteta i

Dodatnih protokola na istu, zahtijevajući koje to nisu uradile da razmotre ratifikaciju ili pristupanje istim,

Uočava da je civilno stanovništvo u većini slučajeva ono koje trpi najveće posljedice oružanih sukoba; da su žene i djevojke posebno predmet upotrebe nasilja na osnovu spola, uključujući ratne taktike da se ponizi, dominira, ugradi strah, rasprši i/ili nasilno rasele civilni članovi zajednica ili etničkih grupa; i da je nasilje na osnovu spola počinjeno na način koji u nekim slučajevima ostaje i nakon prestanka neprijateljstava. Po prvi put nasilje na osnovu spola a posebno silovanje kao poseban oblik izvršenja ovih djela je prepoznato kao oružje rata i kao takvo može biti kažnjeno. Po prvi put, iako je to bilo poznato i prije usvajanje ove rezolucije, silovanje je prepoznato kao oblik odloženog ubistva.

Prisjećajući se svoje osude, u najjačim mogućim terminima, spolnog i drugih oblika nasilja počinjenih prema civilima u oružanim sukobima, a posebno žena i djece;

Podcrtavajući duboku zabrinutost da, uprkos više puta ponovljenoj osudi nasilja nad ženama i djecom u situacijama oružanih sukoba, uključujući nasilja na osnovu spola u situacijama oružanih sukoba, i pored poziva upućenih stranama oružanih sukoba da se prekine sa takvim djelima sa istovremenim učinkom, takva djela nastavljaju da se dešavaju, i da su u nekim situacijama postajala sistematska i proširena, dosežući užasne nivoe brutalnosti,

Prisjećajući se uključivanja cijelog niza djela nasilja na osnovu spola u Rimskom statute Međunarodnog krivičnog suda i statuta privremenih međunarodnih krivičnih tribunala,

Potvrđujući značajnu ulogu žena u prevenciji i rješavanju sukoba i izgradnji mira, i naglašavajući značaj jednakog učešća i potpunog uključivanja, i sve napore da se održi i promoče mir i sigurnost, i potrebe da se ojača njihova uloga u procesu donošenju odluka u pogledu prevencije i rješavanja sukoba,

Duboko zabrinuti i zbog trajnih prepreka i izazova za učešće žena i puno uključenje u prevenciji i rješavanju sukoba kao rezultata nasilja, zastrašivanja i diskriminacije, koji oslabljuju kapacitet i legitimitet žena da učestvuju u javnom život nakon prestanka sukoba, i potvrđujući negativni utjecaj koji to ima na trajni mir, sigurnost i pomirenje, uključujući izgradnju mira nakon sukoba,

Potvrđujući da države nose osnovnu odgovornost da se poštuju i osiguraju ljudska prava njihovih građana, kao i svi pojedinci unutar njihovih granica u skladu sa relevantnim međunarodni pravom,

Podcrtavajući da strane u oružanim sukobima nose osnovnu odgovornost da preduzmu sve moguće korake da osiguraju zaštitu civila koji trpe posljedice sukoba,

Pozdravljajući postojeću koordinaciju napora unutar sistema Ujedinjenih naroda, označenu kao među-agencijska inicijativa „Akcija Ujedinjenih naroda protiv Nasilja na osnovu spola u vrijeme sukoba“, kako bi se stvorila svijest o nasilju na osnovu spola u vrijeme oružanih sukoba i u situacijama nakon sukoba i, konačno, da se prekine ta praksa,

1. *Naglašava* da je nasilje na osnovu spola, korišteno ili počinjeno kao ratna taktika kako bi se namjerno ciljalo civilno stanovništvo ili kao dio raširenih ili sistematskih napada protiv civilnog stanovništva, može u značajnoj mjeri pogoršati situacije oružanih sukoba i može spriječiti obnavljanje međunarodnog mira i sigurnosti, *potvrđuje* u tom pogledu da efektivni koraci da se spriječi i reagira na takva djela nasilja na osnovu spola može doprinijeti održavanju međunarodnog mira i sigurnosti, i *izražava svoju spremnost*, kada se stavljaju te situacije na dnevni red Vijeća, da, kada je to potrebno, usvoje odgovarajuće korake da se obrati raširenom ili sistematskom nasilju na osnovu spola;

2. *Zahtijeva* trenutačan i potpun prekid od strane svih strana u oružanim sukobima svih djela nasilja na osnovu spola usmjerene protiv civila sa trenutačnim izvršenjem;

3. *Zahtijeva* da sve strane oružanih sukoba bez odlaganja preuzmu potrebne mjere da zaštite civile, uključujući žene i djevojke, od svih oblika nasilja na osnovu spola, koji mogu da uključuju, između ostalog, uvođenje odgovarajućih vojnih disciplinskih mjera i održavanje principa komandne odgovornosti, obuka trupa o kategoričnoj zabrani svih oblika nasilja na osnovu spola spram civila, raspršivanje mitova koji podrivaju nasilje na osnovu spola, pozivati oružane i snage sigurnosti da uzmu u obzir počinjena djela silovanja i drugih oblika nasilja na osnovu spola, i evakuaciju žena i djece koji se nalaze pod predstojećom prijetnjom nasilja na osnovu spola na njihovu sigurnost; i *zahtijeva* od Generalnog sekretara da, gdje je potrebno, ohrabri dijalog koji bi se obratio ovom pitanju u kontekstu šire diskusije o rješavanju sukoba između odgovarajućih zvaničnika UN-a i strana u sukobu, uzimajući u obzir, između ostalog, razmatranja žena iz pogođenih lokalnih zajednica;

4. *Naglašava* da silovanje i drugi oblici nasilja na osnovu spola mogu činiti ratne zločine, zločine protiv čovječnosti, ili mogu činiti djela u vezi sa genocidom, *naglašava potrebu* da se isključe krivična djela nasilja na osnovu spola i odredaba koja se tiču pomilovanja u kontekstu procesa rješavanja sukoba, i *poziva* države članice da usklade svoje obaveze za procesuiranje osoba koje su odgovorne za takva djela, kako bi osigurale da sve žrtve nasilja na osnovu spola, posebno žene i djevojke, imaju jednaku zaštitu u skladu sa zakonom i jednak pristup pravdi i *naglašava* značaj prekidanja oprosta za takva djela kao dio obuhvatnog pristupa za traženje održivog mira, pravde, istine i pomirenja između naroda;

5. *Potvrđuje svoju namjeru*, da kada uspostavlja i obnavlja posebne režime sankcija za države, uzme u obzir nivo odgovarajućih ciljanih i razvrstanih mjera protiv

strana u situacijama oružanih sukoba koje počine silovanja i druge oblike nasilja na osnovu spola protiv žena i djevojaka u situacijama oružanog sukoba;

6. *Zahtijeva* od Generalnog sekretara, uz savjetovanje sa Vijećem sigurnosti, Specijalnim komitetom za Mirovne operacije i njegovom Radnom grupom i odgovarajućim državama, ako je to potrebno, da razvije i provede odgovarajuće programe obuke za svo mirovno i humanitarno osoblje raspoređeno od strane Ujedinjenih naroda u kontekstu misija sa mandatom od strane Vijeća da im pomognu da bolje preduprije, prepoznaju i odgovore na nasilje na osnovu spola i druge oblike nasilja protiv civila;

7. *Zahtijeva* od Generalnog sekretara da nastavi i ojača napore da se primjeni politika nulte tolerancije za spolno izrabljivanje i zloupotrebu u mirovnim operacijama Ujedinjenih naroda; i urgira države koje doprinose u vojnom i policijskom ljudstvu da preduzmu neophodne mjere prevencije, uključujući treninge jačanja svijesti prije raspoređivanja, i druge mjere da se osigura puna odgovornost u slučajevima takvog ponašanja njihovog ljudstva:

8. *Ohrabruje* države koje doprinose u vojnom i policijskom ljudstvu da, uz savjetovanje sa Generalnim sekretarom, razmotre korake koje bi mogli poduzeti da povećaju svijest i odgovornost njihovog ljudstva koje učestvuje u mirovnim operacijama Ujedinjenih naroda da zaštite civile, uključujući žene i djecu, i spriječe nasilje na osnovu spola usmjerene protiv žena i djevojaka u situacijama u vrijeme i nakon sukoba, uključujući gdje je to moguće raspoređivanje većeg procenta žena mirovnjakinja ili policajki;

9. *Zahtijeva* od Generalnog sekretara da razvije efektivne smjernice i strategije da se ojača mogućnost relevantnih mirovnih operacija Ujedinjenih naroda, usklađenost sa njihovim mandatima, da zaštite civile, uključujući žene i djevojke, i spriječi nasilje na osnovu spola i da sistematski uključi u svojim pismenim izvještajima Vijeću o slučajevima sukoba svoja razmatranja vezana za zaštitu žena i djevojaka i preporuke u tom smislu;

10. *Zahtijeva* od Generalnog sekretara i odgovarajućih agencija Ujedinjenih naroda da, između ostalog, kroz savjetovanje sa ženama i organizacijama koje vode žene kada je to pogodno, razvije efektivne mehanizme za pružanje zaštite od nasilja, uključujući posebno nasilje na osnovu spola, prema ženama i djevojkama u i oko kampova za izbjeglice i raseljene osobe u kampovima kojima upravlja UN, kao i u svim procesima razoružavanja, demobilizacije i reintegracije, i u naporima na reformi sektora pravde i sigurnosti koje potpomažu Ujedinjeni narodi;

11. *Naglašava* važnu ulogu koju Komitet za izgradnju mira može da ima sa svojim savjetima i preporukama za strategije izgradnje mira nakon sukoba, i gdje je to odgovarajuće, načine kako da se obrati nasilju na osnovu spola počinjenom za vrijeme i kao posljedica oružanog sukoba, i u osiguravanju savjetovanja i efektivno predstavljanja

ženskog civilnog društva u okviru specifične konfiguracije države, kao dio šireg pristupa pitanjima spolova;

12. *Poziva* Generalnog sekretara i njegove specijalne predstavnike da pozovu žene da učestvuju u diskusijama primjerenim prevenciji i rješavanju sukoba, održavanju mira i sigurnosti, i izgradnje mira nakon sukoba, i ohrabruje sve strane da takve razgovore urede na način da osiguraju jednako i puno učešće žena na nivou donošenja odluka;

13. *Poziva* sve uključene strane, uključujući države članice, tijela Ujedinjene naroda i finansijske institucije, da podrže razvoj i jačanje kapaciteta državnih institucija, a posebno sudskih i zdravstvenih sistema, i na nivou lokalnih mreža civilnog društva kako bi se dostavila odgovarajuća pomoć žrtvama nasilja na osnovu spola u oružanim sukobima i u situacijama nakon sukoba;

14. *Poziva* odgovarajuća posebno regionalna i sub-regionalna tijela da razmotre razvoj i primjenu politika, aktivnosti i zagovaranja za dobrobit žena i djevojaka pogođene nasiljem na osnovu spola u oružanim sukobima;

15. Također *zahtijeva* od Generalnog sekretara da dostavi izvještaj Vijeću do 30. juna. 2009. godine o primjeni ove rezolucije u kontekstu situacija koje se nalaze na dnevnom redu Vijeća, koristeći podatke dostupne izvorima Ujedinjenih naroda, uključujući terenske timove, mirovne operacije i drugo osoblje Ujedinjenih naroda, koje bi uključivalo, između ostalog, podatke o situacijama oružanih sukoba u kojima je nasilje na osnovu spola široko i sistematski korišteno protiv civila; analize učestalosti i trendove nasilja na osnovu spola u situacijama oružanih sukoba; prijedloge za strategije da se umanji podložnost žena i djevojaka na takve oblike nasilja; referentne tačke za mjerenje napretka u prevenciji i obraćanju nasilju na osnovu spola; odgovarajuće ulazne podatke od partnera Ujedinjenih naroda koji rade na primjeni u ovom polju; podatke o njegovim planovima za omogućavanje prikupljanje pravovremenih, objektivnih, tačnih i pouzdanih podataka o upotrebi nasilja na osnovu spola u situacijama oružanih sukoba, uključujući kroz koordinaciju aktivnosti UN-a na terenu i u glavnom uredu; i informacije o poduzetim aktivnostima od strane strana oružanih sukoba da primjene njihove obaveze opisane u ovoj rezoluciji, a posebno istovremeni i kompletni prestanak svih djela nasilja na osnovu spola i preuzimanju odgovarajućih mjera da bi se zaštitile žene i djevojke od svih oblika nasilja na osnovu spola;

16. *Odlučuje* da ostane aktivno uključeno u ovo pitanje.
